

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

40. Donatio ad casam Dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

Appendix

tentaverimus, ista tota servante, unā cum socio fisco, auri uncias tantas esse multando, & præsens evacuaturia omni tempore firma permaneat.

Libellum dotis.

XXXVII. Dum omnipotens Deus concessit jugale confortium & tale permisum dedit ei in omnibus ut uniusquisque cum vira sua nubat juxta consuetudinem anteriorum Christianorum, & item legimus quod ipse Dominus noster cum discipulis suis ad nuptias invitatus fuisset, & cui Deus conjungit, homo non separat; quod bonum, felix, faustumque sit, & reliqua. Donat itaque ille honesta puellæ sponsæ suæ, nomine illa, quam, si Christo placuerit, in conjugium sociare uxorem cupio, donatumque in perpetuum esse volo, & de jure meo in jure & dominatione ipsius puellæ transcribo atque transfundō, hoc est, res proprietatis mea in pago illo, in loco quo dicitur ille, tam manūs, dominib⁹, ædifici⁹, totum & ad integrum re inexquista, seu mācīpias tanta his nominibus illi & ille, seu caballos tantos, boves tantos, vaccas cum vituloso tantos, oves capita tanta, fodis capita tanta, lectarii condignos ad lectos tantas, fabricaturias verò, auro, argento in solidos tantos, ... ostēnſilia verò tam æreis quam ferreis, seu lineis, quicquid in domo rationabiliter contentit. Omnia superius nominata, cùm dies felicissimus nuptialis advenere, dulcissima sponsa mea illa, à die praesente habeas, teneas, atque possideas, vel quicquid exinde à die praesente facere volueris, liberam & firmissimam in omnibus habebas potestatem faciendi. Si quis verò, quod nec fieri credo, si ego ipse aut ullus de heredibus meis, vel quilibet illa opposita persona, qui contra hunc libellum dotis venire conaverit, inferat tibi, unā cum socio fisco, auri uncias tantas esse multando, & præsens libellus dotis firmus permaneat.

Indiculus regalis.

XXXVIII. Ille Rex Francorum vir inluster. Cùm nos in Dei nomine palatio nostro ad univerforum causas audiendas vel recta judicia terminanda unā cum proceribus nostris resideremus, ibique veniens homo aliquis nomine ille fugeret eō quod apud nostro signaculo homine aliquo nomine illo manito habuisset ut super noctes tantas ante nos debuisset venire in rationes, pro eo quod dixit quod res suas post se malo ordine tenebat injustè.

Ad quod placitum veniens ipse ille per tri-duo seu amplius placitum suum custodivit, & nec ipse ille ad eum placitum venit, nec missum in vicem suam non direxit qui ulla sonia nuntiasset. Proinde nos taliter unā cum fidelibus nostris vel Comite palati nostri ille visi fuimus judicasse ut dum ipse ille per triduo seu amplius placitum suum legitimè custodivit, & nec ipse ille ad eum placitum venit, nec missum in vice sua direxit qui ulla sonia nuntiasset, & placitum suum neglexit, & ieiñus exinde remansit, propterea jubemus ut quicquid lex loci vestri de tale causa debuerit, vobis di-stringentibus ipse ille partibus ipsius lue hominis componat atque emendare studeat.

Eæqualentia vel pætum.

XXXIX. Auxiliante Domino nostro Iesu Christo, placuit atque convenit inter illo & germano suo illo de alio qui fuit genetore illi, ut inter se æqualentia dividere vel exæquare deberent, quod ita & fecerunt. Accepit igitur ille de parte sua manfo in pago illo, in loco qui dicitur illo, cum omni desuper posito, seu vineis, olicis, campis, totum & ad integrum re inexquista. E contrà ad vicem accepit ille de parte sua manso in pago illo, in loco qui dicitur illo, ubi accola commaneret, id est, tam manūs, vineis, olicis, totum & ad integrum re inexquista, etiam aurum, argentum, drapalia, aramen, peculum, præsidium utriusque sexus, mobile & immobile, inter se æqualentia visi fuerunt divisi&nt;, & pars contra pare suo invicem tradiderunt, & per eorum fistucam pars contra pare suo se exinde exitum fecerunt; ita ut ab hodierno die uniusquisque quod accepit habeat, teneat, atque possideat, vel quicquid exinde facere voluerit, liberam & firmissimam in omnibus habebat potestatem faciendi. Si quis verò, quod nec fieri credo, si ego ipse aut aliquis de heredibus nostris vel quilibet opposita persona, qui contra hanc epistolam loco pactionis venire conaverit, inferat pars pare suo cui item intulerit ista tota servante unā cum socio fisco auri uncias tantas esse multando, & præsens epistola pactionis omni tempore firma permaneat.

Donatio ad casam Dei.

XL. Domino vere sancto ac reverentissimo monasterio illo quod est construtum in honore sanctæ Mariæ semper virginis genetricis Dei & Domini nostri Iesu Christi, vel ceterorum dominorum suo-

rum, quorum reliquiae ibi conditae sunt, & inluster Deo sacra illa. Abbatissa una cum norma plurimarum ancillarum Dei ad laudem Christi canendum cultrix praefesse videtur, ego in Dei nomine femina aliqua nomine illa dono ad prefato monasterio à die praesente, donatimque in perpetuum esse volo, & de jure meo in jure & dominatione ipsius monasterij vel suis rectoribus tradò atque transundo ad possidendum, pro eo quod in ipso monasterio sub religione & sancta conversatione habitare debeam, hoc est, res meas in pago illo, in loco nuncupante cuius vocabulum est illo & illo, in grafia illa, super flumen illum, quantumcunque à die praesente in iuncta loca visa sum tenere vel possidere, quod manente coniugio apud jugale meo illo visa sum conquisiſſime, vel in mea portione recepi, vel quantumcunque de filio meo nomen illo de lucuſo hereditate mihi obvenit, sicut dixi, quantumcunque in hac loca à die praesente mea est possessio vel dominatio, totum & ad integrum ad ipsò monasterio à die praesente de jure meo in jure ipsius monasterij & suisque rectoribus tradò atque transundo ad possidendum, hoc est, tam terris, mansis, una cum superpositis, domibus, aedificiis, vineis, silvis, campis, pratibus, pascuis, cultis & incultis, adjacentiisque omnibus, aquis, aquarumque decuribus, una cum mancipia tanta his nominibus illa, sicut dixi, in exquisita portione mea ad integrum publicè tradò atque transundo ad possidendum; ut quicquid ab hac die ipsa Abbatissa vel rectoris ipsius monasteria ad profectum ipsius exinde facere voluerint, liberam & firmissimam in omnibus habent potestatem faciendi. Si quis verò quod.

Precaria ad casam Dei.

XLI. Domini viri sancti atque ostensione crucis patibulum mirabilis remuneratione fulgentis basilicæ, que in honore sancta Maria & sancti Petri & sancti Pauli princeps Apostolorum, Gaico monasterio confitudo in pago Wastinense, & inlustri Abbatissa illa inibi constris praefesse videtur, una cum norma plurima ancillarum Dei ibidem consistentium, ego illa femina. Dum non habetur incognitum, sed à pluris est manifestum, quod ego res proprietatis meæ in loco qui dicitur illo per epistolam donationis ad ipsò monasterio vestro delegavi, propterea expetivi à vobis, & petitione mea non denegasti, ut

ipsas res, quandiu advivo, sub uso beneficio vestro tenere & usare debeam, & aliubi ipsas res alienare pontificium non habeam, & post meum quoque discessum, cum re immeliorata ad ipso monasterio absque ulla exspectata traditione vos vel rectores ipsius monasterij in eorum faciant revocare potestatem & dominationem, & vos reverentis discorditis ut in postmodum mea possessio aliqua præjudicio ex hoc generare non debeant. Propterea hanc precariam in vos vel in ipso monasterio vestro emitendo decrevi, ut neque ego neque ullus de heredibus meis, quamvis per longinquā spatia ipsas res ad usandum habeo, agere nec repeterem non debeamus. Quod qui fecerit, inferat vobis vel partibus ipsius monasterij suisque rectoribus auri libra una, argento pondus duo, & praefens precaria firma permaneat, & ut alias precarias de quinquennium in quinquennium renovantur, ista verò non sit necessè renovandi, sed per semetipsum omnię tempore obtineat firmatatem, cum stipulatione subnixa. Actum illo.

Præstaria.

XLII. Dulcissima femina illa, ego illa Abbatissa. Dum non est incognitum qualiter tu ante hos dies rem proprietatis tuæ in pago illo, in loco qui dicitur ille, ad monasterio sanctæ Mariæ adfirmasti, unde precaria nobis vel ab ipso monasterio adpetisti, propterea has litteras in te affirmavimus, ut dum adviris, usualiter ipsam rem tenere & dominare debeas, & aliubi ipsas alienare pontificium non habebas. Et si hoc conaveris facere, ipsam rem à die praesente perdas. Et ut has litteras vires firmiores obtineas, manu nostra subter adfirmavimus, cum stipulatione subnixa. Actum illo.

Traditaria de terra.

XLIII. Notitia qualiter & quibus praesentibus veniens homo aliquis advocatus sancto illo de monasterio illo ad res illas, in pago illo, in loco cuius vocabulum est ille, quas ante hos dies femina aliqua nomine illa per suo instrumento ad ipso monasterio via fuit delegasse cum omni integritate, sicut in ipsa donatione constat, quod portio sua est ad integrum à die praesente Missus ipsius feminæ ille ipsius Missi monasterij nomine illo per ipso officio de ipsa casa per . . . herbam & cespitem, sicut lex est, ipsius Missi ad partem sancto illo vel ipso . . . vifus est tradidisse, & per sua fistula ipso Missi vel ipsa feminæ

F f iij